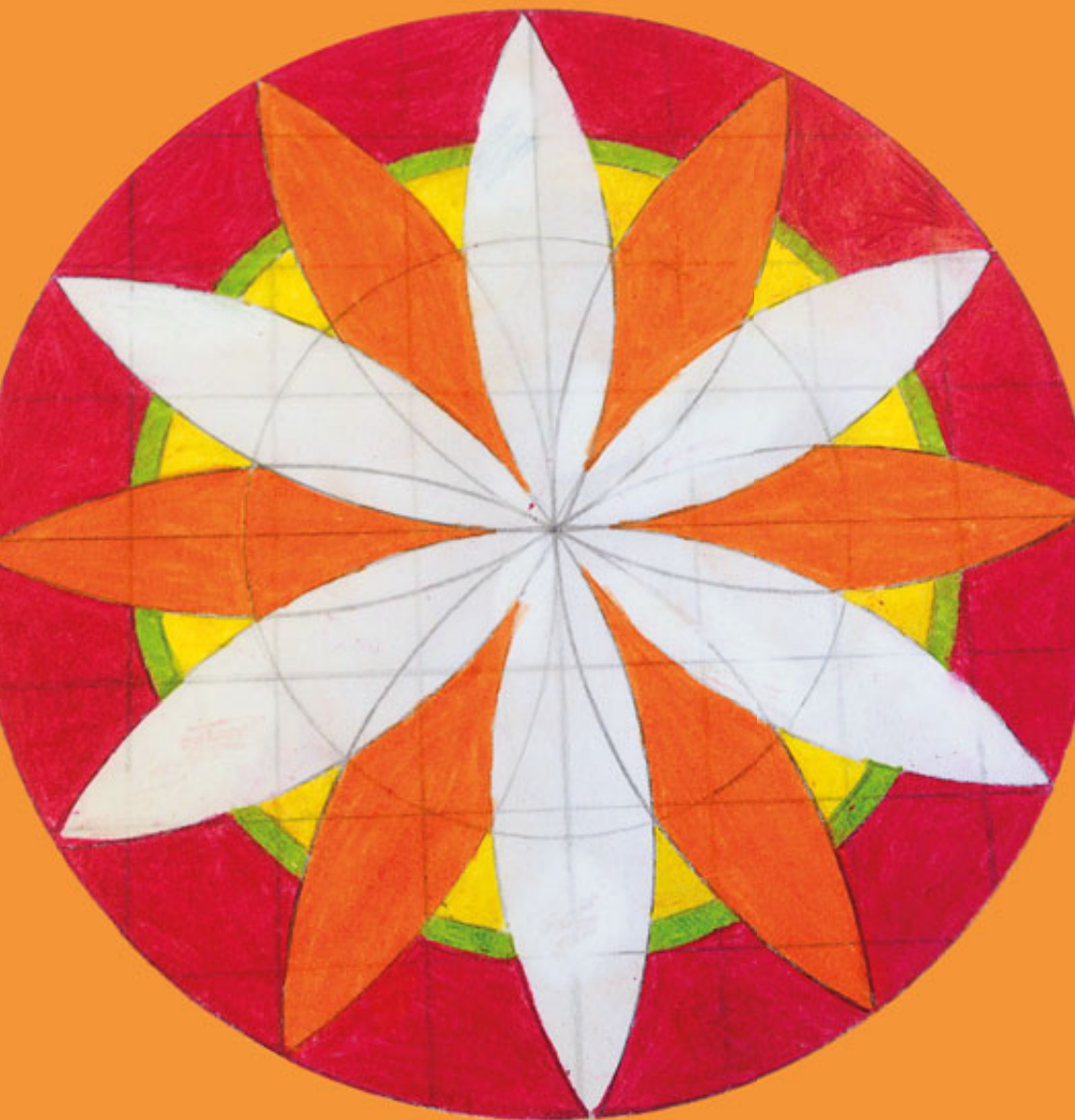

SATAKIELI

Jäsentiedote 3 • 2015

VANTAAN SEUDUN STEINERKOULU
STEINERPÄIVÄKODIT METSÄTÄHTI, PIKKUKARHU JA POHJANTÄHTI

SISÄLTÖ

- 3** Syysrunoja 6. luokalta
- 4** Pohjantähti 20-vuotta
- 7** Syyskokouskutsu
- 8** Vaihto-oppilaan kuulumisista Järnasta
- 10** 9. luokan lapinvaellus
- 12** Koulussamme tapahtuu
- 14** Karin muistokirjoitus
- 16** Steinerlukio vedenjakajalla

SATAKIELI 3 • 2015

Vantaan seudun steinerkoulu
Satakielentie 5, 01450 Vantaa
Puh. toimisto (09) 8386 480
Puh. opettajat (09) 8386 4818
www.vantaansteinerkoulu.fi

Kouluun ilmoittautuminen:
Toimisto, puh. (09) 8386 480
Osoitteenmuutokset ja
ilmoitusmyynti:
teija.sideri@vantaansteinerkoulu.fi

Steinerpäiväkoti Metsätähti
Rasinkatu 13, 01360 Vantaa
Puh. (09) 874 2835

Steinerpäiväkoti Pohjantähti
Kirkkotie 8, 04300 Tuusula
Puh. (09) 273 3290

Steinerpäiväkoti Pikkukarhu
Kukkakatu 6, 04430 Järvenpää
Puh. 050 443 0238

SYYSRUNOJA

6. LUOKALTA

PUHUVA VILJAPELTO

Olin vielä tunti sitten kullankeltainen,
nyt ruskea ja multainen,
kyntöaura minut käänsi vain
ja puoli vuotta olen ruskea tässä vain!

Aatos Ilvesniemi 6.lk.

SYKSYN LEHDET

Lehdet puussa vaihtaa väriä.
On oranssia ja keltaista, jossain
jopa punaista. Vihreitä lehtiä en
näe missään, ne ovat varmaan
lentäneet muiden puiden kesään?

Rosa Paasilampi 6.lk.

ODOTETTU PÄIVÄ

Vihdoin on tullut päivä, jota
odotin. Ruska sanoi näkemiin
vihreille lehville ja pimeys
sanoi näkemiin auringolle.
Koska ne ovat lähtemässä
salaiselle retkelle luomaan
syksyä!

Siiri Perkiömäki 6.lk.

INNOKAS TAITEILIJÄ

Syksy väritön on,
synkkä ja lohduton
– totesi Taitelija.
Ainakin maalata saan,
sitä ei kiellä kukaan.
Hoo, sain idean
hienon ja mahtavan!
Maalaan lehdet, kansa ilakoi,
eikä kukaan surra voi.
Mutta voi, missä maalini on?
Sininen, purppura, ja pinkki loppu on!
Keltaista, oranssia ja punaista
loputtomasti,
maalaan lehtiä varmaan aamuun asti.

Neda Kanttonen 6.lk.

ELINA MATTILA

PÄIVÄKOTI POHJANTÄHTI 20-VUOTTA

*
*
*
Tuusulan steinerpäiväkoti Pohjantähti juhli sunnuntaina 4.10. 20-vuotistaivaltaan lämpimässä ja aurinkoisessa syysässä, sadonkorjuujuhlan hengessä, juuri remontoituissa toimitiloissaan Kirkkotien kulttuurimaisemassa. Juhla kokosi yhteen vanhoja ja nykyisiä päiväkodin perheitä sekä muita päiväkodilla vaikuttaneita ihmisiä, joita onkin kertynyt iso joukko 20 vuoden aikana. Iloisia kohtaamisia ja jälleennäkemisiä koettiin sekä lasten että aikuisten taholta. Monille oli mieluisaa nähdä päiväkotimme remontoituna nykyajan vaatimuksia vastaavaksi. Tosin oli myös heitä, joiden mielestä remontin

yhteydessä päiväkodin tunnelmassa menetettiin se, mitä tekniikassa voitettiin. Onneksi kuitenkin vanhaakin jäi vielä jäljelle, jo ennestään vanhan henkilökunnan lisäksi, ja erityisen ilahduttavaa oli saada isot ikkunat alakertaan, josta nyt avautuvat upeat näkymät Tuusulanjärvelle.

PIKKUKARHUSTA IRROTTAUTUMINEN

Reilut parikymmentä vuotta sitten alkoi itää ajatus perustaa Tuusulaan oma pieni steinerpäiväkoti Järvenpäässä jo pitkään toimineen Pikkukarhun rinnalle. Innokaiden vanhempien puuhakkuuden

Kuusi: Elina Mattila

Sadonkorjuun satoa.

ansiesta uudelle päiväkodille löytyikin hyvät tilat Tuusulan Kirkkotieltä, vanhasta terveystalosta, joka oli ehtinyt olla jo hetken tyhjilläänkin. Talkoo-voimin ja suurella innolla saatiin Kirkkotien keltaisesta kivitalosta loihdittua viihtyisä päiväkoti, johon tulijoita riitti. Alkuun Pohjantähdessä oli vain yksi ryhmä ja kaksi kasvattajaa, mutta jo muutamassa vuodessa päiväkoti kasvoi niin, että henkilökuntaa palkattiin lisää. Seuraavina vuosina päiväkodissa oli 3 ryhmää; 3-vuotiaat, 4-5-vuotiaat ja esiopilaat. Pian kuitenkin huomattiin etteivät pienet ja isot lapset tulleet tutuiksi toisilleen päiväkodissa, vaan pienet saattoivat jopa pelätä ”isoja” ja äänekkäitä eskareita. Niin siirryttiin 2000-luvun alkupuolella yhdistettyihin ryhmiin, joissa 3-6-vuotiaat lapset ovat yhdessä. Samaan aikaan perustettiin päiväkotiin myös neljäs ryhmä ja niin päiväkodista tuli

28 lapsen, neljän kasvattajan ja keittäjän päiväkotiyhteisö. Vuosituhannen alussa päiväkotimme oli runsaasti tulijoita joka vuosi ja koska olimme kasvaneet alkuperäisestä, Järvenpään Pikkukarhun sisaruspäiväkodista vakaaksi ja hyvin omillamme toimeen tulevaksi päiväkodiksi, tuli ajankohtaiseksi perustaa oma Tuusulan steinerpedagoginen kannatusyhdistys ry, entisen Pikku karhun kanssa yhteisen Keski-Uudenmaan steinerpedagogisen kannatusyhdistys ry:n tilalle. Toimintamme alkuvuosina saama tuki ja kannustus Pikkukarhulta oli meille korvaamaton apu, mutta ajan mittaan kävi selväksi, että on helpompaa irtaannuttaa päiväkodit erillään toimiviksi ja itsenäisiksi yksiköiksi, etenkin kannatusyhdistyksen hallituksen työn helpottamiseksi.

Muutoksista huolimatta on Pohjantähden toiminta-ajatus pysynyt samana

alusta asti. Tavoitteenamme on tarjota lapsille heidän yksilölliset tarpeensa huomioon ottavaa, kodinomaista hoitoa pienryhmässä. Lapsen hoitopäivä Pohjantähdessä on rytminen kokonaisuus, jossa vaihtelee vapaa leikki ja toiminnalliset tuokiot. Viikoittain toistuvia toimia ovat; leipominen, maalaus, eurytmia, kädentyöt sekä viikoittainen luontoretki. Elämme päiväkodissa vahvasti vuodenkiertoa seuraten ja ammennamme luonnosta innoitusta niin lauluihin ja loruihin kuin myös kädentöihin ja satuihin.

MUUTOKSEN VÄLTÄMÄTTÖMYYS

Viime aikoina päivähoitoa ovat ravistelleet suuret uudistukset, ja muutostarpeet kuohuttavat päiväkotien henkilökuntaa ja vanhempia parhaillaankin ja yhteiskunnallinen keskustelu käy kuumana. Pohjantähdessä olemme säilyttäneet luottamuksen ja ilon, sillä koemme tekemämme tärkeää työtä tulevien sukupolvien parhaaksi. Pyrimme näkemään muutoksen välttämättömänä, elämään luonnollisena kuuluvana asiana. Sitä paitsi muutoksista kasvaa aina uusi siemen, josta versoo jotain uutta ja mahdollisesti parempaa. Käynnissä oleva esiopetusuudistus on haastanut meidätkin miettimään opetussuunnitelmaamme ja lasten osallisuutta heitä itseään koskeviin asioihin. Ryhmäkojen kasvu on ymmärrettävästi kunnallisella puolella suurta huolta aiheuttava asia, kun taas meille pienten ryhmäkojen (7 lasta ryhmässä) ansiosta lähes tervetullut muutos. Meille uutena asiana

viime aikoina on tullut vanhempien suuri tarve pienten, alle kolmivuotiaiden lasten steinerpedagogiselle päivähoidolle. Olemmekin uuden haasteen edessä, miten toimia muuttuvassa maailmassa huomioiden muutostarpeet, mutta samalla säilyttäen oma näkemyksemme siitä, mikä on pienen lapsen parhaaksi tässä alati muuttuvassa ja digitalisointuneessa ajassa. Tänä syksynä Pohjantähden pihalla onkin nähty aikaisempaa pienempiä jalkoja ja hyvin sujuneen alun jälkeen voimme todeta entistäkin varmempana, miten hyvä eri-ikäisten lasten on kasvaa yhdessä, samassa ryhmässä. Pienet jäljittelevät isompiaan kaiken aikaa uutta oppien ja isommat saavat hoivata ja auttaa pienempiään suurella ylpeydellä ja innolla.

Kahdenkymmenen vuoden aikana päiväkodistamme on lähtenyt satoja lapsia opintielle kouluun ja vanhimmat heistä ovat jo aikuisia ja osalla heistä on jo omiakin lapsia. Ilahduttavan moni Pohjantähden vanhoista lapsista on palannut päiväkotiin työelämään harjoittelun jaksolle ja säännöllisesti saamme vieraaksemme vanhoja lapsia ja perheitä. Ilolla ja ylpeydellä voimme todeta Pohjantähden entisistä lapsista kasvaneen hienon joukon nuoria ja aikuisia, joilla on päämääriä ja luottamusta elämään sekä halua ja kykyä kantaa vastuuta myös muista ja ympäröivästä maailmasta. Tulevaisuuden toivoja aiomme kasvattaa jatkossakin luottaen vapaan leikin taikavoimaan sekä iloisen yhdessä tekemisen ja mielikuvituksen vaalimisen tarkeyteen, meidän kasvattajien itkeskasvatusta unohtamatta.

Vantaan seudun steinerkoulun kouluyhdistys ry:n

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSVUOSIKOKOUS

pidetään torstaina 3.12.2015 klo 18.00 E-rakennuksessa

Vantaan seudun steinerkoululla,
Satakielentie 5, 01450 Vantaa.

ESITYSLISTA:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri ja kaksi pöytäkirjan tarkastajaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Valitaan johtokunnan jäsenet erovuoroisten tilalle
5. Valitaan yksi tilintarkastaja ja yksi toiminnantarkastaja ja näiden varahenkilöt
6. Hyväksytään tulo- ja menoarvio seuraavalle vuodelle sekä vahvistetaan seuraavan vuoden jäsenmaksu
7. Käsitellään muut asiat, jotka on kirjallisesti esitetty johtokunnalle vähintään kahdeksan (8) päivää ennen kokousta
8. Kokouksen päättäminen

TERVETULOA!

Moi Vilja mitä kuuluu?

-Moi, hyvää kuuluu!

*Muutit Ruotsiin syyskuun alussa
vaihto-oppilaaksi ja koulusi on nyt
steinerkoulu Öljanskolan. Miten olet
kotiutunut?*

– Olen kotiutunut tänne todella hyvin.
Luokallani on vähän yli 20 oppilasta ja
kaikki ovat tosi mukavia ja ystävällisiä.

**Soitimme 11-luokan Viljalle
joka on vaihto-oppilaana
Ruotsissa, Järnassa.**

Entä missä asut?

-Asun perheessä, johon kuuluvat vanhemmat Anna ja Robin, 7- ja 9-vuotiaat lapset Leonard ja Laura, sekä koira ja kaksi kissaa. Perhe asuu maaseudulla vähän syrjässä keskustasta, mutta pääsen kotoa kouluun helposti joko kyydillä tai bussilla.

Minkälaista koulunkäynti siellä on?

Onko se kovin erilaista kuin omassa koulussa?

- Koulussa on jotain samaa, mutta erojakin on paljon: koulu on isompi, rakennukset ovat suurempia ja niitä on myös enemmän. Ruokailu tapahtuu luokissa, jokaisella viikolla on ruokaryhmät, jotka hakevat ruoan keittiöstä, laittavat sen esille, siivoavat luokkaa ruokailun jälkeen ja käynnistävät tiskikoneen. Koulussa on neljä kertaa viikossa kasvisruokaa ja kerran viikossa liharuokaa. Opetus eroaa myös jonkin verran, ainakin keskustellaan enemmän.

Mitä, onko luokissa tosiaan omat tiskikoneet?

- On, oppilaat laittavat syöttyään lautaset yms. tiskikoneeseen, jonka ruokaryhmä käynnistää.

No mikä on ollut hausointa koulussa, entä mikä vaikeaa?

- Hmm, kaikki on ollut hauskaa varmaan siksi, että se on uutta ja erilaista. Hauskaa on mm. se että taideaineita on enemmän, kuten kuvaamataitoa ja käsitöitä, koska olen lukion esteettisellä linjalla. En tiedä mikä olisi ollut vaikeaa, ehkä se kun joskus tulee vaikeampia ruotsinkielisiä sanoja vastaan.

Eli lukiossa on kaksi eri linjaa?

- Kyllä, estetiska programmet ja naturvetenskapliga programmet, eli taidepainotteinen ja luonnontiedepainotteinen.

Miksi lähdit juuri Ruotsiin?

- Äitini halusi että lähden Ruotsiin vaihtoon, koska ruotsi on kuitenkin äidinkieleni ja puhun sitä myös kotona. Ja vaihdossa oppisin sitä ehkä vielä paremmin kun koulukin on ruotsiksi. Ja tietenkin tämä on myös hieno kokemus!

Mitä terveisiä lähettäisit heille, jotka miettivät vaihtoon lähtemistä?

- Kannustan ehdottomasti kaikkia lähtemään vaihtoon jos sellainen kiinnostaa. Kannattaa suunnitella ja miettiä etukäteen kunnolla matkaa, asumista, koulua yms. Vaihto on mahtava kokemus! Mutta paikkaan ei kannata kiintyä liikaa tai muuten ei ehkä halua palata kotiin...

Sinä olet kuitenkin palaamassa jouluksi kotiin ja tammikuussa takaisin omaan luokkaan, vai onko suunnitelma muuttunut?

- Jouluksi tulen tietenkin kotiin, mutta saa nähdä nappaako opinnot Ruotsissa vähän pidemmäksi aikaa vai ei...

Hyvää syksyn jatkoa sinne!

- Kiitos ja terveisiä kaikille Suomeen.

*Lukion sivut löytyvät osoitteesta:
orjanguymnasiet.se*

Viljan kuulumisia voi myös lukea blogista: *vilperoruotsissa.blogspot.se*

9. LUOKAN VAELLUS 2015

Yhdeksäs luokka vaelsi Lapissa Urho Kekkosen kansallispuistossa 22.8.–28.8.2015. Etenemisvaelluksella harjoiteltiin erätaitoja käytännössä, ihasteltiin tunturimaaisemia, nähtiin paljon poroja ja kuukkeleita, patikoitiin reilut 70 kilometriä, uitiin, saunottiin ja tehtiin ruokaa.

ANU KISKOLA

HEJ ALLESAMMANS!

Det har blivit höst och vi har jobbat flera veckor. Men vad händer det egentligen här i skolan? Det får ni veta också eftersom i fortsättningen kommer antingen jag som svensklärare eller eleverna att berätta på svenska vad vi gör och vad som har varit på gång här... Först kikar vi in i gymnasiet!

De här första månaderna efter sommarlovet har gymnasisterna i elfte klassen haft ett litet annorlunda projekt i svenska språket. Studerandena har nämligen under den tredje obligatoriska kursen sysslat med var sitt portfolio, vilket avgör två tredjedelar av hela kursens bedömning. Resten av kursens vitsord avgör framgången i det mera traditionella.

Ideen med portfolioprojektet är att varje studerande väljer enligt sina

egna önskemål och intressen fem olika teman som hen fördjupar sig i och skriver presentationer av samt håller ett föredrag om framför de andra deltagande. Studerandena Elvira, Jeanette, Niila, Natalia, Cindy, Hannes, Miikka, Catarina och Kukka har jobbat flitigt och ivrigt hela tiden. Förstås är de nöjda med sina resultat. De har fått massor av nya information om t.ex. svenska personer, företeelser, byggnader samt traditioner. Också läraren gillar denna metod för den ger studerandena en större möjlighet att påverka innehållet i kursen samt aktiverar studerandena agera själva på ett mera målmedvetet sätt.

Vi hörs igen!

Kuvut Jarno Paalasmaa

LÄPPÄRIT KORVAAVAT KYNÄN JA PAPERIN

Koulussamme
tapantuu:

Lukiomme futisturnauksessa 17.8. pelasivat 10. luokan, 12. luokan, abien ja opettajien joukkue. Turnauksen voitti abien joukkue vahvistettuna parilla 10. luokan opiskelijalla.

11. luokan opiskelijat harjoittelivat sähköisiä ylioppilaskirjoituksia varten ensimmäisessä valtakunnallisessa kenraaliharjoituksessa. Opiskelijoilla on edessään läppärit, kuulokkeet ja muistitikku. Opiskelijat työntävät muistitikun koneeseen ja näin käynnistyy koetta varten tehty käyttöjärjestelmä. Sitten tunnistautuminen, äänitesti ja äidinkielen koe pääsi alkuun. Kolmen tunnin harjoituskoe sujui ongelmitta ja ensi keväänä tehdään vielä täysi kuuden tunnin kenraaliharjoitus. Ensimmäisenä sähköiset ylioppilaskokeet pääsevät kirjoittamaan syksyllä 2016 saksan, filosofian ja maantieteen kirjoittavat kokelaat. Koko ylioppilastutkinto on sähköinen vuonna 2019.

PÄIVÄLLÄ 1.10. KOULUN PIHALLE KOKOONNUTTIIN KATSELEMAAN
TOISEN LUOKAN MIKAEL-RITARI JA LOHIKÄÄRME -ESITYSTÄ.

Kuva: Eeva Namminen

In Memoriam

Kari Hakkarainen

26.11.1960–25.5.2015

Kari syntyi Imatralla 26. marraskuuta 1960, perheen kuopuksena. Karin isä istutti kaikille kolmelle lapselleen omat omenapuut, jotka edelleen tuottavat satoa.

Nuorukaisena hän opiskeli ensin sähköasentajaksi, mutta vaihtoi myöhemmin kokin ammattiin. Hän oli erityisen kiinnostunut kasvisruoan valmistamisesta jo silloin kun kasvisruokailu ei ollut yhtä yleistä kuin nykypäivänä.

Kun Vantaan seudun steinerkoulu oli toiminut vasta kaksi vuotta, Karia pyydettiin kouluun kokiksi vuonna 1987. Silloin koulu toimi Korsossa, Pikku-Joosepissa. Kari oli mukana

kaikissa koulun pioneerivaiheissa. Hän oli mukana kun muutettiin Pikku-Joosepista Satakielentielle vuonna 1988.

Kari avioitui vuonna 1993 ja sai kaksi tytärtä.

Kesäisin Kari teki koulun kunnostustöitä. Hän ehti työskennellä 28 vuotta koulussamme.

Kari työskenteli aina rauhallisesti ja puhui lempeästi. Hänellä oli esteettinen silmä ja hän osasi tehdä asioita kauniisti. Hän oli erityisen taitava valokuvauksessa, josta muistona lukuisat taidevalokuvat.

Hän kuoli 25.5.2015, ortodoksisen kalenterin mukaan Pyhän Hengen päivänä.

Claire Federer-Rahkonen

STEINERLUKIO VEDENJAKAJALLA

PIA PALE

Jokavuotinen liikituksen tunne kevätjuhlassa. Nuoret, lähes aikuiset, kauniit ja salskeat koulusta maailmaan tiensä suuntaavat ihmiset koko koulun väen edessä saamassa ruusut vasta koulutiensä aloittaneilta ensimmäisen luokan oppilailta. Yhtenäiskoulu yhdessä kyynelten kristallisoimassa silmäyksessä. Mitä? Onko tämä sentimentaalinen kuva totta?

Kaisu Ojala

Steinerkoululiike ajattelee kasvatusta kokonaisuutena, pitkänä yhte-näisenä jatkumona lapsuudesta aikuisuuteen, varhaiskasvatuksesta yleisivistävän koulun loppuun asti; esi-, ala ja yläkoulun sekä lukioluokkien kautta. Suomalaisessa yhteiskunnassa koulu-polku nähdään reittinä, jossa on useita isoja risteyskohtia ja liikennevaloja matkan varrella. On punnittava reitinvalintaa useita kertoja ja odotettava vihreätä valoa, ennen kuin pääsee etenemään. Steinerkoululiikkeessä on ajateltu, että vasta yhtenäiskoulunsa päättävä 12- tai 13-luokkalainen nuori on risteysasemalla, matkalippu kädessään valmiina seikkailuun. Onko tuo ajatus auttamattoman vanhanaikainen? Kautta Euroopan ollaan samassa tilanteessa. Steinerkoulujen yläluokille ja lukioihin ei varsinkaan pienemmissä kaupungeissa tungeksi opiskelijoita ovista ja ikkunoista. Miksi meidän mielestämme mahtava pedagoginen kokonaisuus ei enää vastaa vielä laajemmin tämän päivän nuorten toiveisiin ja tarpeisiin? Jos meillä olisi innovatiivinen, innostava ja ajassa elävä koulu – meille jonotettaisiin. Kyse ei ole markkinoinnista. Kyse ei ole sisällöistä. Kyse ei ole pedagogiikasta. Ainakaan yksin ja pelkästään. Kyse on kaikesta: muuntautumiskyvystä, sisäisestä voimasta, toimintakulttuurista, innostuksesta...

Steinerkoulujen lukiovaiheen identiteettiä tulisi vahvistaa ja tehdä näkyvämmäksi sekä elävämmäksi. Syvälinen steinerpedagoginen impulssi ei saisi kangistua traditioon eikä antaa myöskään orjuuttaa itseään normien kahleissa. Täytyisi tulla kaapista ulos!

Rinta rottingilla! On niin helppoa nähdä sylliset ulkopuolella – ei ole taloudellisia resursseja toteuttaa uudistuksia! Valtioliset normistot rajoittavat meitä! Näinhän se on. Me olemme osa julkista koulujärjestelmää. Saamme valtion rahoituksen – samalla kaavalla kuin muutkin vastaavan asteen oppilaitokset. Opiskelijamme saavat jatko-opiskeluun oikeuttavat todistukset meiltä. Me siis noudatamme valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita. Sen lisäksi toteutamme erityistehtäväämme – steinerpedagogisesti painottunutta opetusta. Olemme siis viljelypalsta valtion pellolla. Vaikka se yhteisesti kynnetään – me itse siellä työskentelemme! Istutamme, lannoitamme ja kastellemme! Samat siemenet, omat preparaattit! Vallitsevaan ilmastoon on sopeuduttava – mutta se ei tarkoita, että menettäisimme ominaislaatumme. Jos meillä on vahva identiteetti, jos toimimme steinerpedagogisesta ihmiskäsityksestä käsin – se näkyy viljelmämme sadossa.

Suomalaisessa koulumaailmassa edellinen kouluvuosi kohistiin toisen asteen rahoitus- ja rakenneuudistuksen takia. Siis sen, joka ei sitten sellaisenaan toteudukaan. Steinerkoulut ovat helpottuneita kun lukioluvat säilyvät ennallaan. Jos rakenneuudistuspaketti olisi mennyt läpi, se olisi tiennyt suuret määrät kesätoita opettajakunnille lupahakemuksen ja se liitteiden kanssa. Rahoituslain säilyminen ennallaan sopisi myös steinerlukioille – vaikka se tarkoittaakin jatkossa opiskelijakohtaisten määrärahojen rajua pienenemistä. Opiskelijakohtainen rahoitus sopii steinerlukioille

OSLON STEINERLUKIOSSA OPISKELIJA VOI VALITA

Oslo By Steinerskole on isoin steinerlukio Norjassa. Koulussa opiskelee noin 450 oppilasta steinerkoulun 10–12 luokilla. Koulu avattiin koska monet steinerkoulujen oppilaat jättivät oman koulunsa 9.luokan jälkeen. Koulun vaihtoon opiskelijat kertoivat syyksi sen, ettei heidän omassa steinerlukiossaan voinut erikoistua mihinkään tiettyyn asiaan, ei siis ollut valinnan mahdollisuutta. Oli tasan kaksi mahdollisuutta: joko 'koulu, jonka opiskelijat haluavat tai koulu ilman opiskelijoita'. Oslon Byn steinerkoulun perustajat päättivät luoda uuden konseptin steinerlukioon. Koska steinerkoulun lukiovaiheessa ei ollut olemassa eri linjoja mahdollistavaa opetussuunnitelmaa, ensimmäinen tehtävä oli tehdä sellainen. Opettajien piti jatkuvasti pohtia mitä jättää pois niin steinerpedagogisesta kuin valtion opetussuunnitelmasta sekä määritellä yleisten ja erikoistuneiden opintojen välinen suhde. Tulos voidaan kuvata seuraavasti: Koulu säilytti jaksotuntijärjestelmän ja ikäkausiopetuksen. Opiskelijat voivat valita joko taide-, musiikki-, luonnontiede-, humanististen aineiden – tai medialinjan. He saavat numeroarvioinnin sekä perinteisen sanallisen lausunnon jokaisena vuonna. Työharjoitteluja ei ole ja päättötyö on korvattu kolmen kuukauden mittaisella johonkin tiettyyn oppiaineeseen liittyvällä projektilla. Opiskelijat eivät osallistu mihinkään yleiseen loppukokeeseen, vain oppiaineiden keskiarvot ovat merkitseviä

jatko-opiskeluun pääsyssä. Yleisten ja erikoistuneiden opintojen välisestä suhteesta: Opintojen aikana yleisopintojen määrä vähenee ja erikoistuneiden opintojen määrä kasvaa ensimmäisen vuoden 11 tunnista viimeisen luokan 21 tuntiin viikossa. Opiskelu on järjestetty luokkamuotoisuuden sijasta erilaisiin ryhmiin ja vaihteleviin kokoonpanoihin, riippuen aina opiskelijan yksilöllisistä valinnoista. Opintolinjat on koettu hyviksi, opiskelijat ovat todella omistautuneet valitsemalleen aiheelle. Vaihtelevia kokoonpanoja pidetään tärkeinä koulun sosiaaliselle elämälle, vaikkakin rauhallisen ympäristön ylläpitäminen onkin usein haastava tehtävä. Koulun otetaan vuosittain noin 150 uutta opiskelijaa. Steinerkoulun käyneillä ei ole etusijaa hakuprosessissa vallitsevien lakien takia. Keskiarvoraja on ainoa valtion hyväksymä valintakriteeri. Tällä on tietenkin seurauksensa: monet opiskelijat eivät tule steinerkouluista ja koska opiskelijat valitsevat itse koulunsa, ei voi olettaa, että vanhemmilla on tietoa steinerpedagogiikasta tai halua osallistua koulun toimintaan tai työskennellä antroposofisten kysymysten parissa.

Koulun rehtorin Bernard Daubin Steinerkoulujen Euroopan neuvostolle (ECSWE) Oslolla 16.1.2015 pitämästä puheesta vapaasti suomentanut Pia Pale.

paremmin kuin tulorahoitus. Steinerlukiot näkevät lukioskoulutuksessa muitakin arvoja kuin ylioppilaskirjoitukset. Kyse on myös sydämen sivistyksestä ja kokonaisvaltaisesta ihmisenä kasvamisesta. Pelkoa ja kauhua aiheuttanut uudistusaie herätti myös steinerlukiot tiiviiseen yhteistoimintaan. Kymmeniä kokouksia! Niitä ei ole pidetty turhaan. Säikähdys ja selviytymiskamppailu on keskitynyt talouden lukujen tarkasteluun. Talousluvut näyttävät karmeilta. Mutta kokouksissa on löytynyt myös sitä oikeaa steinerkoulumeininkiä! Mahtavia ideoita siitä miten steinerpedagogiikkaa voi toteuttaa. Oppiaineintegraatiota! Luovia toteutusmalleja! Innostusta! Toivottavasti tätä toivon liekkiä ei märkä talouspyyhe sammuta. Uutta impulssia steinerkoulujen yläluokkien ja lukion opetukseen etsitään maailmanlaajuisesti.

Maailmalta myös löytyy onnistuneita esimerkkejä siitä miten steinerkoulujen lukiovaihetta on lähdetty uudistamaan opiskelijalähtöisesti. Tästä Oslossa toimiva steinerlukio on hyvä esimerkki.

Valtakunnallisessa opetussuunnitelmauudistuksessa on tärkeintä paradigman muutos. Yleisesti hyväksytyn toimintatavan muutos. Tradition muuttaminen. Tämä koskee siis kaikkia kouluja Suomessa. Tämä tarkoittaa peruskoulun puolella etenkin tieto- ja viestintäteknologian vyöryä. Mutta se tarkoittaa muutakin. Erityisesti meillä sen tulisi tarkoittaa muutakin. Opettajuuden muutosta, opettajan työn ja työasenteen muutosta. Ja sen kautta koulun muutosta – elävämpään, innostavampaan, osallistavampaan suuntaan.

Tässä seisomme, käännekohtassa. Olisipa viljelypalstamme ylängöllä, josta voisi katsoa kauas, ja nähdä asiat laajemmasta perspektiivissä – aina kun nostaa katseensa perustehtävästä. Meidän yhteinen palstamme on myös melko pieni – tehtävien jakamisen ja yhdessä tekemisen ei luulisi olevan liian vaikeata. Yhteistyöllä...

Valtio tulee tekemään valtavia säästöjä koulutuksesta, menivät lakiesitykset läpi tai eivät. Ilman lakia säästöt ovat todennäköisesti suoraviivaisempia – ja tulevat vaikuttamaan ihan yhtä voimakkaasti, elleivät enemmänkin steinerkoulujen talouksiin. Siinä onkin sitten seuraavien kysymysten paikka: Miten säilyttää innostus ja pedagogiikkaa eteenpäin kehittävä mieliala kouluissa, jotka joutuvat painimaan YT-neuvottelujen todellisuudessa?

Pia Pale on Steinerkasvatuksen liiton toiminnanjohtaja

LÄMMINTÄ SYKSYÄ!

Mikaeljuhlan iltaohjelmassa Jouni Gustafsson esittelee tulenkäsitteitä tyylillä "Älä kokeile tätä kotona".